

הפותרת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי י"ז אלול תשע"ט | דף היומי בבלי: כריתות כז.
דף היומי בהלכה: מאמצע סעיף ב' בהגה "אין מקדשין הלבנה קודם" עד אמצע הסעיף בהגה "ורוקד".
מוסר: שמירת הלשון פרק י"ד 'מאד מאד' עד פרק י"ד 'על כן'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: חובת הלבבות שער הבחינה פ"ד 'והשביעית' עד פ"ה 'ואחר כן ישיב אל ליבו'

שו"ת מרתק ממרן הגר"ח קניבסקי ב'הלכות הצבעה' | "הגערה של הסטיפלער
הפריחה לי בבת אחת את כל ה'נערווין' מהראש" ... | 1724

על דא ועל הא

עשינו זאת כבר פעמיים - בבחירות הקודמות
ובאלו שלפניהן, ולא חשבנו שהפעם השלישית
תגיע כל כך מהר... אבל הנה, בכל זאת היא
הגיעה. והפעם הזאת היא קריטית במיוחד...

היום בלילה, כשכולם יצמדו לדיווחי המדגמים - זה יהיה הרגע הגדול שלכם... נצלו אותו!

כשכולם יצמדו לדיווחי המדגמים (שאינן שום קשר בינם
למציאות...), זה הרגע הגדול שלכם. נצלו זאת.
בעשר הדקות שבין השעות 22:05 - 21:55 (חמשה לעשר עד
עשר וחמישה) - תיפסו את הגמרא ואטמו את אזניכם מלשמוע
דברי חול. בדיוק ברגעים אלו, כשכולם עסוקים במדגמים
ושטויות, חסרה תורה בעולם, והקידוש ד' שלכם יהיה עצום!
אל תפספסו רגעים יקרים אלה!
הפיצו הלאה את הבשורה!

עשינו זאת כבר פעמיים - בבחירות הקודמות ובאלו שלפניהן,
ולא חשבנו שהפעם השלישית תגיע כל כך מהר... אבל הנה, בכל
זאת היא הגיעה.
הפעם הזאת היא קריטית במיוחד. כי ללא ספק, ההחלטה
שלכם כבר מהיום בבוקר לעשות זאת, תעורר על כולנו רחמי
שמים ותשפיע על התוצאות.
במה דברים אמורים (למי שאינו זוכר מהפעמים הקודמות)?
היום, יום הבחירות, יעמלו כולם לקיים מצוות רבותינו. אבל
כשהקלפיות נסגרות, וכבר אין מה לעשות, אז מגיע הרגע הגדול...

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

"מי שצריך למול את בנו ביום הבחירות, איזה מצוה צריך לעשות קודם, האם להצביע לבחירות או מצות מילה?" - מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א השיב: "להצביע"

הרה"ג רבי שמואל ברוך גנוט שליט"א מביא שו"ת מורתק ממרן הגר"ח קניבסקי שליט"א על 'הלכות הצבעה בבחירות'

והאם יש כאן בעיה של מעבירין על המצוות ויצטרך קודם להצביע ואח"כ להתפלל?

הגר"ח קניבסקי: "בחירות קודם".

שאלה: מי שצריך למול את בנו ביום הבחירות, איזה מצוה צריך לעשות קודם, האם להצביע לבחירות או מצות מילה?

הגר"ח קניבסקי: "להצביע".

שאלה: האם יש עדיפות להוציא מכספו הפרטי לצורך ההוצאות שיוכל להצביע ולא לקבל דרך מתנה, כמו שיש ענין להוציא הוצאות לצורך מצוה?

הגר"ח קניבסקי: "מצוה".

שאלה: לסוברים שמצוה דאורייתא צריכה כוונה, האם בשעה שהולך להצביע ומקיים מצוה דאורייתא צריך לכונן ולדעת שמקיים ועשית ככל אשר יורוך?

הגר"ח קניבסקי: "כן".

בכל מערכת בחירות ישנם מאות אלפי מצביעים שמתייחסים להצבעתם כשעשוע בעלמא. לכן הם בוחרים בכל פעם בצעצוע החדש והנוצץ. פעם זה רפול ופעם 'קדימה', פעם 'מפלגת הגימלאים' ופעם לפיד או 'מפלגת הימין החדש'. הפעם זה ליברמן, או מישהו אחר, איש ארוז באריזת חתול בשק נוצצת וקורצת. השוטים מחפשים חלום ורוד, אז אולי זהו מגשים החלומות החדש, ואולי לא.

אבל גדולי ישראל זצוק"ל ויבלחט"א עומדים חרדים בימי הכרעה שכאלו, אצים להצביע מיד לאחר תפילת שחרית ומעתירים בתפילה להצלחת היהדות החרדית בשמירה על עיקרי הדת בארצנו, פלטרין של מלך. מבחינת גדולי ישראל, מדובר במלחמה על כבוד שמים, אליה צריך לגשת כמו לכל מצוה וחיוב תורתית. ואם לפני מצוות תקיעת שופר אסור לאכול, כדי לא להימשך אחר האכילה ולעסוק בדברים אחרים לפני קיום המצוה, הרי - כך פשוט למרן רשכבה"ג שליט"א - כך גם במצוות ההצבעה בבחירות. כמה זה מחייב אותנו!!

(מתוך מאמר שפורסם ב'קוראים אלעד' עש"ק כי תצא)

סיפור אמיתי: ביום הבחירות, בסיבוב השני בירושלים, היה חולה פרקינסון שנפל ונשברו לו הצלעות וגרמו לו לחור בריאה. היה צורך לבצע ניתוח דחוף ביום הבחירות, ונכנסו למרן הגר"ח קניבסקי שליט"א לבקש ברכה להצלחת הניתוח.

שאל מרן הגר"ח שליט"א: "האם החולה כבר הצביע?" אמרו לו שהוא כבר בבית חולים וממתין לניתוח. חזר ושאל מרן שליט"א: "הוא כבר הצביע?". הבינו שמרן שליט"א רואה זאת להכרח, התקשרו לאחד מארגוני הרפואה, והם העמידו אמבולנס שהסכים להסיע את החולה לקלפי כדי להצביע. אחרי כמה שעות כששב לבית החולים, עשו צוות הרופאים הערכות חדשה לניתוח, אך המנתח דרש תצלום חדש של הריאות, והנה זה פלא, החור נעלם והיה כלא היה...

לאחרונה פורסמו סדרת שאלות ששאלו אברכים את מרן שר התורה שליט"א בנושאי הבחירות, בהם אנו רואים כי לדעתו ההצבעה בבחירות היא חובה ומצוה גמורה, המקדימה מצוות אחרות. הנה כמה שאלות ותשובות מתוך שו"ת הבחירות עם מרן שר התורה:

שאלה: כשהולכים להצביע בקלפי ולקיים המצוה ועשית ככל אשר יורוך, האם ראוי לקחת עמו ילדים בגיל חינוך לחנכם במצוה זו כמו שיש חינוך בשאר מצוות?

הגר"ח קניבסקי: "כן".

שאלה: האם מותר לאכול לפני שאדם מצביע ביום הבחירות, כמו שאין לאכול לפני מצוה?

הגר"ח קניבסקי: "לא".

שאלה: אדם שהולך להצביע ביום הבחירות, האם נחשב לעוסק במצוה בהליכתו ובחזרתו ויהא פטור ממצוה אחרת?

הגר"ח קניבסקי: "כן".

שאלה: אדם שיש לו מקום קרוב לביתו ששם מצביע ביום הבחירות, ובית הכנסת ששם הוא מתפלל שחרית נמצא יותר רחוק, וכעת שיוצא להתפלל עומד לפניו המצוה להצביע ועשית ככל אשר יורוך, ויש לו מצוה להתפלל שחרית, מה יעשה קודם?

קבל את גיליון 'לקראת שבת' ישירות למייל שלח מייל: dirshu@dirshu.co.il

באותו רגע עשיתי את עצמי כאילו שאני ממש הולך למות, והתחננתי בפני הסטייפלער: עם טוט מיר וויי - כואב לי! הוא סובב את הכיסא שלו, וביקש שאראה לו היכן כואב...

הגערה של 'רופא הנפשות' שהפריחה לי בבת אחת את כל ה'נערוויין' מהראש...

יככה ד' בשגעון (כה, כח)

למות, והתחננתי בפניו: 'עס טוט מיר וויי' - כואב לי!
"הוא סובב את הכיסא שלו וביקש שאראה לו היכן כואב.
התקשיתי למקד את נקודת הכאב, והוא גער בי: 'דא! דא! דא!...'
איז א סימן פון נארווייזקייט' [=כאן, כאן, כאן... כלומר, הכאב
לא ממוקד, אתה לא יודע להצביע בדיוק היכן כואב, זה סימן
לעצבים] דו ביסט א משוגענער' - אתה משוגע, ומיד המשיך:
'אתה בטח חושב: מי יודע איזו מחלה יש לי? אתה 'נארווייזער'
[=טיפוס עצבני]. זה כלום! כל הזמן פוחדים מאותה המחלה, כל
הזמן!...'
"הגערה הישירה הזו הפריחה לי מהראש את כל ה'נערוויין'
שהיו לי. קלטתי שהכל בסדר ואין לי מה לחשוש. יצאתי מחדרו
שמח וטוב לב.
"אכן, הוא היה רופא נפשות הטוב בעולם..."

(הרב רפאל ברלזון, מוסף שבת קודש כי תבוא תשע"ג)

אברך מבני ברק בהיותו בחור עבר תאונה קטנה, קיבל מכה
בחזה וסבל מבעיות נשימה. הוא נכנס אל מרן הסטייפלר זצוק"ל,
שתקף באוזניו את הרופאים במילים חריפות, והורה לו: "תשב
במקווה רבע שעה". הוא עשה כך, אך לא חש שום שיפור.
הבחור ידע שמרן הסטייפלר נוהג לטחון לעצמו זנגביל
לחרוסת של פסח, שכן אביו היה זה שהשיג מדי שנה את מקל
הזנגביל, אליו המתין וציפה מרן הסטייפלר כבר מחודש אדר.
באותה שנה ביקש הבן שהוא יהיה זה שימסור את הזנגביל
לסטייפלר, ואכן ביום המיועד נכנס לבית הקדוש והכריז: "איך
האב געבריינקט די זאנגוויל" - הבאתי את הזנגביל. מרן
הסטייפלר הביע קורת רוח. "אה, ברוך השם! אה, א מצווה!".
מספר בעל המעשה: "עשיתי זאת כדי לנצל את ההזדמנות
הטובה. באותו רגע עשיתי את עצמי כאילו שאני ממש הולך

קול העם

"באזרח פלא, במקום לסגור את חודש אב עם מינוס בגלל ההוצאות המיוחדות של 'בין הזמנים' ותחילת שנת הלימודים - היתה לנו סייעתא דשמיא מיוחדת ויצאנו עם עודף תקציבי"

"אנחנו רואים תמיד בחוש, שעל כל משתתף שנוסף לשיעורים - אנו זוכים בתוספת הכנסה ממקור
מפתיע ובלתי צפוי" - מכתב מרגש מאשת מג"ש ב'דף היומי' שהתקבל במשרדי 'דרשו'

"במקרה של בעלי, מדובר באברך כולל 'במשרה מלאה'. הוא
לומד את כל הסדרים בכולל, ורק על חשבון זמנו הפנוי הוא מכין
את השיעור וגם מוסר אותו, פעמיים.
"את אחד השיעורים הוא מוסר לקבוצה של 'בעלי בתים'
שבקרבתם בוערת אהבה עזה לתורה הקדושה, ואת השיעור השני
הוא מוסר לקבוצה של אברכי כולל לשעבר, שכיום עוסקים
במלאכת שמים כמלמדים ומחנכים.
"על מסירת השיעורים הוא אינו מקבל משכורת או מלגה
כלשהי. הוא עושה זאת בהתנדבות מלאה מתוך רצון ושאיפה
ליזכות את הרבים. למרות זאת, השיעורים האלו נמצאים הראשונים

במשרדי 'דרשו' התקבל בימים אלו מכתב מרגש ומחזק
מאוד, אותו שלחה אשת אברך שבעלה משמש כמגיד שיעור בשני
שיעורים שונים של 'דף היומי'.
"רק רציתי לספר לכם, שתחזקו ידי אחרים", היא כותבת
במכתבה המרגש. "ידועה התמסרותם של מגידי השיעורים בדף
היומי, שבכל יום צריכים להכין את עצמם באופן יסודי למסירת
השיעור, כל פעם במסכת אחרת ובנושאים אחרים, כולל נושאים
שגם הם עצמם לא היו בקיאים בהם עד כה, וכעת הם צריכים לא
רק ללמוד אותם בפעם הראשונה, אלא גם ללמד אותם לאחרים,
מה שמצריך הכנה רבה ומאומצת מאוד.

כשמספר הלומדים בשיעור התרבה משמעותית בגלל 'בין הזמנים', ובאורח פלא ראינו בסוף החודש ישועה גדולה, ולמרות ההוצאות הכבדות של שליחת הילדים (תשעה ילדים בלי עין הרע, כן ירבו) ללימודים, ההוצאות של הקייטנות והעלויות הכרוכות בחופש על שלל הוצאותיו - במקום שנסגור את החודש עם מינוס, היתה לנו סייעתא דשמיא מיוחדת ויצאנו עם עודף תקציבי".

את המונולוג המיוחד מסיימת אשת המגיד שיעור בדברי חז"ל: "אשרי מי שתלמודו בידו".

בסדר העדיפויות, והוא לא מוותר עליהם בשום אופן, גם בתקופות לחוצות ובימים שיש לו עיסוקים רבים ודחופים מאוד.

"אבל אני רוצה לספר לכם שהא כן מקבל שכר מידו הפתוחה והרחבה של הקב"ה, ולא רק לעתיד לבוא, אלא גם בזמן הזה. אנחנו מרגישים בבית שלנו, שעל כל משתתף שנוסף לשיעורים שלו - יש לנו פתאום תוספת של הכנסה ממקור בלתי צפוי, ובאופן מפתיע שלא היינו יכולים לדמיין אותו קודם לכן.

"הרגשנו את זה במיוחד בימי בין הזמנים בחודש אב האחרון,

סגולות וישועות

"באיזה ענין להתחזק בחודש אלול?" - התשובה של מרן הגרש"ז אויערבאך זצ"ל

ואיך אפשר להתכונן 3,000 פעמים לאמירת 'מלכויות' בראש השנה

ואיך יזכה האדם לומר מלכויות בלב אמת? לזאת עלינו להכין את נפשנו חודש לפני כן, והוא ע"י שמקבל על עצמו מר"ח אלול לומר מאה ברכות בכונה בכל יום, להמליך את הקב"ה עליו מאה פעמים ביום, ושם לבו על מה שמוציא מפיו 'מלך העולם', כך אנו מקווים שיזכה לבוא לפני הקב"ה ביום ר"ה לומר מלכויות באמת, לאחר שכבר המליכו עליו שלושת אלפים פעמים בחודש אלול.

בדורות הקודמים היו הרבה מתענים בימי אלול, בדורות אחרונים נחלשנו ואין מרבים בתעניות. והרי כתוב במשנה ברורה שביום התענית צריך להשלים מאה ברכות. אז אם אין אנו מתענים, לכל הפחות נאמר מאה ברכות בכונת הלב, שיהיה לנו איזה רווח ממה שאין מתענים. כי הברכות בכונת לב, מביאות את האדם לדביקות בהש"ת.

המשגיח הגה"צ רבי דב יפה זצוק"ל שלח את בנו לשאול את מרן הגרש"ז אויערבאך זצוק"ל באיזה ענין עליו להתחזק בימי אלול, והשיב לו הגרש"ז: "איני יודע מה עליו להתחזק, אך אני כשלעצמי מתחזק בחודש אלול בענין מאה ברכות בכונה, כיון שאמרו חז"ל עה"פ (דברים י, יב) 'ועתה ישראל' מה ה' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה' - 'אל תקרי מה אלא מאה', הרי שהדרך לזכות ליראת ה', שתהא אצלי מילתא זוטרתא, הוא ע"י מאה ברכות".

והראה לו באחד מספרי החסידות ע"פ מה שאמרו חז"ל 'אמרו לפני מלכויות שתמליכוני עליכם', ונדע שאמר האריז"ל שאין לומר וידוי בראש השנה שלא לעורר קטרוג ביום הדין, על אחת כמה וכמה אם יאמר 'מלכויות' מן השפה ולחוץ, והרי אמירת מלכויות הוא שאדם ממליך את הקב"ה על כל רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו, ולכן צריך שתהא האמירה בלב אמת.

(פנינים יקרים משיעוריו הנפלאים של הגה"ח ר' מנשה ישראל רייזמאן שליט"א)

מנהגי אלול

ממתי מתחילים להוסיף במכתבים ברכת 'לשנה טובה'? האם כותבים זאת בראש המכתב ובסופו? וגם: משלוח כרטיסי ברכה לקראת השנה החדשה - מנהג ראוי או לא?

מאת הרב ישראל יעקב פרבר והרב יהודה לייב שטיסל מח"ס 'המנהג'

ומכתבים של גדולי ישראל שכתבו כן. ברז"ק, נדבורנה וסקולען נוהגים להוסיף: "א גוטע כתיבה וחתמה טובה".

מנהג ישראל, שכשכותב אדם לחברו מכתב או איגרת שלומים בימים אלו, שמוסיף לברכה בברכת 'כתיבה וחתמה טובה' או 'שנה טובה ומתוקה' לקראת ימי הדין הבעל"ט. וכן מצינו בתשובות

בפתקאות ברכת 'כתיבה וחתימה טובה'.

בכתב או בעל פה?

במנהגי ספרד לא מצינו שהיו כותבים כן באיגרות ומכתבים, רק מנהגם כשפוגשים איש את חברו לאחל לו ולברכו בפה 'תזכו לשנים רבות', והשומע עונה 'נעימות וטובות'. וכוונת העונה, כי מה יהיה לו בהרבה שנים אם הם יהיו שנים של צער ויגון ('כתר שם טוב').

בחב"ד נוהגים הן לאחל באגרות ומכתבים ברכת 'כתיבה וחתימה טובה' לשנה טובה ומתוקה', וכן מברכים בפה איש את רעהו, כיון שברכתו של כל איש ישראל חשובה, ובפרט בחודש אלול שהוא רחמים ורצון.

שליחת כרטיסי ברכה

בספר 'כתר שם טוב' מביא את המנהג לשלוח כרטיסי ברכה למכרים וקרובים בברכת 'לשנה טובה' או 'כתיבה וחתימה טובה', ומשבח את המנהג, כי זה מביא אהבה ושלוש בין אדם לחברו ומקרב הדעות, וכפי שהכיר מקרוב אצל כמה אנשים שהייתה קטטה ביניהם, וכאשר קרבו ימי השנה החדשה ושלא אחד לחברו כרטיס ברכה והשני החזיר לו את ברכתו, עשו שלום ביניהם. ומצינו לכמה גדולי ישראל שלא החזיקו במנהג זה, כיון שמקורו מן הנוצרים ששולחים כרטיסי ברכה ביום אידם.

להארות והערות ניתן לפנות
למכון 'המנהג' במייל: hamenhog@gmail.com

יש שנהגו לאחל כן בראש המכתב, וכן נהג המהרי"ל, ומאיך מצינו בשו"ת 'עבודת הגרשוני' (בהקדמה) שנוהגים לאחל בסוף המכתב. וב'סידור היעב"ץ' (דיני חודש אלול ס"ב) וכן ב'מטה אפרים' כותבים שאפשר לכתבו בתחילת המכתב או בסופו.

ממתי מתחילים לברך?

מנהג העולם לאחל ולברך כן במכתבים ששולחים מראש חודש אלול ואילך, ובליקוטי מהרי"ח (דיני ומנהגי חודש אלול) מביא רמז על זה, לפי ש'אלול' הוא ר"ת ו'ישאלו א'יש ל'רעהו ל'שלום, וישאלו הוא לשון שאלה ובקשה, היינו שמבקש איש על רעהו לשלום. ואילו ה'קהילות יעקב' זצ"ל התחיל לברך כן מעת שבירכו את חודש אלול ('ארחות רבינו').

ומנהג החסידים לאחל כן כבר מחמישה עשר באב, לפי שמבואר בספרי החסידות כי מחמישה עשר באב מתחילים ימי התשובה, וכמרומו במזלו של חודש מנחם אב שהוא 'אריה' - ר"ת א'לול ר'אש השנה י'ום הכיפורים ה'ושענה רבא, היינו שבחודש מנחם אב נרמזים גמר ושלמות החתימה בהפתקא טבא של הושענא רבא. וכן המנהג בטשערנאביל וסקווירא בכתבת מכתבים מחמישה עשר באב שמאחלים ברכת 'כתיבה וחתימה טובה'.

בספר 'רזא דעבדא' (עמוד נז) כותב רמז על זה, כי 'חמישה עשר באב' עולה מכוון כמניין 'כתיבה וחתימה טובה'.

ומנהג חסידים ואנשי מעשה שבימי הרחמים נכנסים לצדיקי הדור להתברך מפייהם לקראת הימים הנוראים, שהיו מוסיפים

השו"ת היומי

חברי גרם נזק למכוניתי והחלטתי להסתפק בתיקון מינימלי בלבד - האם בכל זאת עליו לשלם לי את העלות של תיקון מלא?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

וכמה ירד ממחירו לאחר הנזק, אכן מי שהזיק בית באופן שלא ירד מחירו של הבית, אזי כיון שהבית עומד לתקנו ולא עומד לימכר, צריך לשלם את דמי התיקון. עוד כתב, שגם אם הוא לא מתכוון לתקן, יכול לתבוע מלוא הסכום שעולה התיקון, אך אם עלות התיקון היא ביוקר מאד כפי ערך החפץ, ואין דרך לתקנו, אזי יכול לתבוע רק את הפחת ולא את דמי התיקון.

מעתה, ברכב שהשתפשף, אם היה רכב חדש בוודאי ע"י השפשוף ירד ממחירו בצורה משמעותית וחייב לשלם עד שיחזור לקדמותו, אך אם היה רכב ישן שמחירו זול, תתכן מציאות שלא ירד הרכב ממחירו מחמת השפשוף, כיון שבלאו הכי כבר אינו במצב תקין, והוא שוה את מחירו כל עוד שהוא נוסע, בזה ישלם רק את התיקון. ואם כפי שוויו לא שוה להשקיע בו צביעה מחודשת, לא יוכל לתבוע אלא רק תיקון קל לחזק את הרכב.

שאלה: השאלתי את המכונית שלי לחבר, ותוך כדי נסיעה הוא השתפשף ברכב חונה, והתקלף הצבע וגם התרופף הכנף הקדמי של הרכב. הלכתי למוסך לתקן, ואמר לי המוסכניק שאם אני רוצה תיקון מלא שכולל הסרת הכנף והתקנתו מחדש וכן צביעה מחודשת, יעלה לי 650 ש"ח, אבל אם אני רוצה רק תיקון קל שיחזק את הכנף כדי שלא יפול, יעלה לי 150 ש"ח. בפועל העדפתי לשלם פחות, והמוסכניק חיזק את הכנף בברגים שלא יפול, ונשאר הרושם של השפשוף ברכב. השאלה היא, האם חברי חייב לשלם לי רק מאה וחמישים שקלים כפי שהוצאתי בפועל, או 650 ש"ח כפי העלות של תיקון מלא?

תשובה: כתב החזון איש (ב"ק סי' ו' סק"ג), שאף שמבואר בגמרא ששומת הנזק היא כפי המחיר שהיה נמכר לפני הנזק